

703.

Na osnovu člana 54 stav 6 Zakona o veterinarstvu ("Službeni list CG", br. 30/12, 48/15 i 52/16), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja donijelo je

**PRAVILNIK
O MJERAMA ZA SPREČAVANJE, OTKRIVANJE I
SUZBIJANJE ODREĐENIH BOLESTI ŽIVOTINJA***

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se mjere za sprečavanje, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje određenih bolesti životinja.

Član 2

Određene bolesti su: kuga goveda, kuga malih preživara, vezi-ku-larna bolest svinja, epizootska hemoragijska bolest jelena, bogi-nje ovaca i koza, vezikularni stomatitis I groznica doline Rifta.

Član 3

(1) Kada se na gazdinstvu nalazi jedna ili više životinja su-mnjivih da su zaražene ili kontaminirane jednom od određenih bo-le-sti, preduzimaju se mjere radi potvrđivanja ili isključivanja prisustva određenih bolesti i uzimaju uzorci potrebni za laboratorijsko ispitivanje.

(2) Ako sumnja na prisustvo jedne od određenih bolesti nije isključena, službeni veterinar stavlja gazdinstvo pod službeni nadzor, sprovodi epizootiološko ispitivanje u skladu sa članom 5 ovog pravilnika i naređuje sljedeće mjere:

1) popis svih životinja na gazdinstvu, koje su prijemčive na određene bolesti, odnosno za koje se sumnja da su zaražene ili bi mogle biti zaražene ili kontaminirane, uključujući novorođene i uginule u periodu dok traje sumnja;

2) ograničavanje kretanja životinja prijemčivih na određene bolesti na gazdinstvu na način da su životinje zadržane u boksovima ili izdvojene na izolovanom mjestu u objektu koje je zaštićeno od vektora;

3) zabranu kretanja lica sa i na gazdinstvo, bez odobrenja službenog veterinara;

4) zabranu kretanja vozila sa i na gazdinstvo, bez odobrenja službenog veterinara;

5) zabranu iznošenja i unošenja sa i na gazdinstvo i drugih životinja, kao i sprovođenje odgovarajućih mjera dezinfekcije i dezinsekcije;

6) zabranu iznošenja uginulih životinja sa gazdinstva, osim uz odobrenje službenog veterinara;

7) zabranu iznošenja mesa, hrane za životinje, fecesa, stelje, stajskog đubriva otpadaka i opreme kojom se može prenijeti određena bolest, bez odobrenje službenog veterinara;

8) postavljanje dezinfekcionih barijera na ulazu i izlazu iz objekata u kojima se drže prijemčive životinje, kao i na ulazu i izlazu sa gazdinstva;

9) sprovođenje biosigurnosnih mjera radi smanjivanja opasnosti od širenja određenih bolesti, za lica koja ulaze ili izlaze sa gazdinstva;

10) dezinfekciju transportnih sredstva prije izlaska sa gazdinstva.

(3) Mjere iz st. 1 i 2 ovog člana sprovode se dok se sumnja na postojanje sumnje ne isključi.

Član 4

(1) Ako je na gazdinstvu službeno potvrđena jedna od određenih bolesti, službeni veterinar, pored mjera iz člana 3 stav 2 ovog pravilnika na zaraženom gazdinstvu, naređuje sprovođenje i sljedećih mjera:

1) usmrćivanje svih životinja prijemčivih vrsta na zaraženom gazdinstvu, bez odlaganja, i na način da se tokom prevoza ili usmrćivanja izbjegne rizik od širenja uzročnika bolesti;

2) neškodljivo uklanjanje uginulih i usmrćenih životinja;

3) obradu svih materija i otpadaka koji su mogli biti kontaminirani, kao što je hrana za životinje, stelja, stajsko đubrivo, na način kojim se obezbijuje uništavanje uzročnika bolesti ili vektora uzročnika bolesti;

4) čišćenje i dezinfekciju objekata u kojima su životinje držane, vozila kojima je vršen prevoz, opreme, stelje i stajskog đubriva, nakon neškodljivog uklanjanja životinja, u skladu sa članom 11 ovog pravilnika.

(2) Ponovno naseljavanje životinja na gazdinstvo vrši se nakon sprovedenog čišćenja i dezinfekcije gazdinstva u skladu sa članom 11 ovog pravilnika uz odobrenje službenog veterinara.

(3) Usmrćivanje svih životinja prijemčivih vrsta na zaraženom gazdinstvu koje se sastoji od dvije ili više proizvodne jedinice neće se sprovoditi na proizvodnoj jedinici kojoj se nalaze zdrave životinje, pod uslovom da je utvrđeno da su struktura, veličina, udaljenost između proizvodnih jedinica i postupci proizvodnje takvi da je u proizvodnoj jedinici osigurano potpuno odvojeno držanje i ishrana i da je onemogućeno širenje uzročnika bolesti iz jedne u drugu proizvodnu jedinicu.

Član 5

(1) Kada postoji sumnja na pojavu ili kada je potvrđeno prisustvo određene bolesti sprovodi se epizootiološko ispitivanje.

(2) Epizootiološko ispitivanje obuhvata prikupljanje podataka o:

1) vremenskom periodu u kojem je određena bolest mogla da bude prisutna na gazdinstvu prije prijavljivanja odnosno prije sumnje na određenu bolest;

2) mogućem izvoru bolesti na gazdinstvu i utvrđivanju drugih gazdinstava na kojima su se životinje prijemčive na određene bolesti mogle zaraziti iz istog izvora;

3) kretanju ljudi, vozila, životinja, uginulih životinja, opreme ili drugog materijala kojima se uzročnik bolesti može prenijeti sa ili na gazdinstvo;

4) prisutnosti i rasprostranjenosti vektora bolesti, ukoliko je moguće.

Član 6

(1) Kada na osnovu sprovedenog epizootiološkog ispitivanja, službeni veterinar utvrdi, ili zaključi na osnovu potvrđenih podataka, da je bolest mogla biti prenešena sa drugih gazdinstava na gazdinstvo iz čl. 3 i 4 ovog pravilnika, ta druga gazdinstva se stavljaju pod službeni nadzor u skladu sa članom 3 ovog pravilnika sve dok se sumnja na određenu bolest ne isključi.

(2) Mjere iz stava 1 ovog člana primjenjuju se najmanje dok traje vrijeme inkubacije za svaku određenu bolest, računajući od trenutka kada je došlo do zaraze, u skladu sa članom 5 ovog pravilnika.

(3) Mjere iz stava 1 ovog člana mogu da se sprovode na dio gazdinstva i na životinje koje se na njemu nalaze ili samo na životinje koje su prijemčive na određene bolesti, ukoliko se gazdinstvo sastoji od više proizvodnih jedinica.

Član 7

(1) Nakon službenog potvrđivanja jedne od određenih bolesti na gazdinstvu, određuje se zaraženo područje u krugu poluprečnika od najmanje 3 km oko mjesta žarišta, koje je dio ugroženog područja i obuhvata krug poluprečnika najmanje 10 km oko mjesta žarišta.

(2) Kod određivanja granica zaraženog i ugroženog područja uzimaju se u obzir:

- geografske karakteristike, naročito prirodne ili vještačke granice;

- epizootiološki faktori koji su povezani sa određenom bolešću;

- meteorološki uslovi;

- prisustvo, distribuciju i vrstu vektora;
- rezultati laboratorijskih ispitivanja; i
- kontrolne mjere koje se primjenjuju.

(3) Ako zaraženo i/ili ugroženo područje uključuje dio teritorije drugih država, granice zaraženog i ugroženog područja određuju se u saradnji sa nadležnim organima tih država.

Član 8

(1) Na zaraženom području službeni veterinar naređuje sprovođenje sljedećih mjera:

1) popis svih gazdinstava na kojima se drže i uzgajaju životinje koje su prijemčive na određene bolesti u zaraženom području;

2) klinički pregled životinja na gazdinstvima u zaraženom području periodično, radi utvrđivanja zdravstvenog stanja, uključujući, uzimanje uzoraka za laboratorijsko ispitivanje, kao i vođenje evidencija o kliničkim pregledima i laboratorijskim nalazima;

3) zabranu kretanja i prometa životinja koje su prijemčive na određene bolesti, osim životinja koje se upućuju na hitno klanje u klanicu, koja se nalazi na zaraženom području ili do klanice u ugroženom području koja je određena za te svrhe, kao i životinja prijemčivih vrsta koje se prevoze drumskim ili željezničkim putem kroz zaraženo područje bez zaustavljanja i istovaranja životinja (tranzit) na osnovu odobrenja službenog veterinara za prevoz, pod uslovom da je obaviješten službeni veterinar na klanici o upućivanju životinja koje su prijemčive na određene bolesti u klanicu koji nakon njihovog prispjeća u klanicu, treba da obavijesti službenog veterinara koji je uputio životinje prijemčivih vrsta na klanje.

(2) Službeni veterinar može odobriti otpremanje životinja prijemčivih vrsta sa gazdinstva iz zaraženog područja, direktno do klanice, pod uslovom da je veterinar klinički pregledao životinje na gazdinstvu i da se ni za jednu životinju ne sumnja da je zaražena određenom bolešću.

(3) Mjere na zaraženom području sprovode se najmanje dok traje maksimalno vrijeme inkubacije određene bolesti, nakon što su životinje sa zaraženog gazdinstva neškodljivo uklonjene i nakon izvršene dezinfekcije u skladu sa članom 11 ovog pravilnika.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, vrijeme trajanja sprovođenja mjera na zaraženom području u slučaju kada se određena bolest prenosi vektorom može biti duže ili kraće, radi uvođenja sentinel životinja.

Član 9

Najduži period inkubacije kod:

- 1) kuge goveda je 21 dan;
- 2) kuge malih preživara je 21 dan;
- 3) epizootske hemoragijske bolesti jelena je 40 dana;
- 4) boginje ovaca i koza je 21 dan;
- 5) vezikularnog stomatitisa je 21 dan;
- 6) groznice doline Rifta je 30 dana.

Član 10

(1) Na ugroženom području službeni veterinar naređuje sprovođenje sljedećih mjera:

1) popis svih gazdinstva na kojima se drže i uzgajaju životinje koje su prijemčive na određene bolesti;

2) zabranu kretanja i prometa životinja koje su prijemčive na određene bolesti, osim u slučaju premještanja na pašnjake ili u objekte u kojima žive, kao i za prevoz životinja koje su prijemčive na određene bolesti drumskim ili željezničkim putem bez zaustavljanja i istovaranja na osnovu odobrenja službenog veterinara za prevoz;

3) prevoz životinja koje su prijemčive na određene bolesti unutar ugroženog područja na osnovu odobrenja službenog veterinara;

4) životinje koje su prijemčive na određene bolesti, treba da ostanu unutar ugroženog područja dok traje vrijeme inkubacije nakon posljednjeg slučaja bolesti, a nakon toga, životinje mogu da se upute na hitno klanje u klanicu pod službenim nadzorom, pod uslovom da je obaviješten službeni veterinar na klanici o upućivanju životinja koje su prijemčive na određene bolesti u klanicu koji nakon njihovog prispjeća u klanicu, treba da obavijesti službenog veterinara koji je uputio životinje prijemčivih vrsta na klanje.

(2) Službeni veterinar može odobriti otpremanje životinja prijemčivih vrsta sa gazdinstva iz zaraženog područja, direktno do klanice, pod uslovom da je veterinar klinički pregledao životinje na gazdinstvu i da se ni za jednu životinju ne sumnja da je zaražena određenom bolešću.

(3) Mjere na zaraženom području sprovode se najmanje dok traje maksimalno vrijeme inkubacije određene bolesti, nakon što su životinje sa zaraženog gazdinstva neškodljivo uklonjene i nakon izvršene dezinfekcije u skladu sa članom 11 ovog pravilnika.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, vrijeme trajanja sprovođenja mjera na zaraženom području u slučaju kada se određena bolest prenosi vektorom može biti duže ili kraće, radi uvođenja sentinel životinja.

(5) Kada se mjere iz člana 8 stav 1 tačka 3 ovog pravilnika, sprovode duže od 30 dana, zbog pojave novih slučajeva bolesti, kojima se ugrožava dobrobit životinja ili otežava uzgoj životinja, na obrazloženi zahtjev vlasnika, službeni veterinar može odobriti otpremanje životinja sa gazdinstva iz zaraženog ili ugroženog područja, pod uslovom:

1) da je veterinar klinički pregledao životinje na gazdinstvu sa negativnim rezultatom, a naročito životinje koje se premještaju, uključujući mjerenje tjelesne temperature tih životinja i kontrolu identifikacionih oznaka životinja na gazdinstvu;

2) da se vozila i oprema koja su korišćena za prevoz životinja, odmah nakon prevoza, očiste i dezinfikuju, radi sprečavanja širenja uzročnika bolesti tokom prevoza.

(6) Radi obezbjeđivanja informisanosti lica u zaraženom i ugroženom području o naredenim mjerama iz čl. 8 i 9 ovog pravilnika i omogućavanja njihovog sprovođenja, na vidnim mjestima postavljaju se oznake, odnosno natpisi sa upozorenjima i obavještava se javnost putem medija.

Član 11

(1) Čišćenje i dezinfekcija objekata u kojima se drže životinje, kao i prevoznih sredstava kojima je vršen prevoz životinja, opreme, stelje i stajskog đubriva vrše se pod nadzorom službenog veterinara u skladu sa uputstvu proizvođača.

(2) Nakon čišćenja i dezinfekcije, službeni veterinar provjerava da li je protekao odgovarajući period, ne kraći od 21 dan, prije nego što se ponovno uvedu životinje na gazdinstvo.

Član 12

(1) Pored mjera iz čl. 8 i 9 ovog pravilnika, može se vršiti i vakcinacija životinja protiv određenih bolesti.

(2) Prilikom sprovođenja vakcinacija iz stava 1 ovog člana, uzimaju se u obzir sljedeći kriterijumi:

- 1) koncentracija populacije životinja koje se nalaze u zaraženom ili ugroženom području;
- 2) vrsta i starost životinje koje se mogu ili moraju vakcinisati;
- 3) svojstva i sastav svake upotrijebljene vakcine;
- 4) postupci nadzor distribucije, skladištenja i upotrebe vakcine;
- 5) područja na kojima se vakcinacija može ili mora sprovesti;
- 6) trajanje vakcinacije.

(3) Prilikom vakcinacije vrši se identifikacija i registracija životinja prijemčivih na određene bolesti koje nijesu identifikovane, a koje su vakcinisane.

Član 13

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

-----
* U ovaj pravilnik prenesene su odredbe čl.4,5,7,8,9,10,11,12,13,14 i 19 i Priloga I Direktive Savjeta 92/119/EEZ od 17. decembra 1992 o uvođenju opštih mjera Zajednice za suzbijanje određenih bolesti životinja i posebnih mjera koje se odnose na vezikularnu bolest svinja (COUNCIL DIRECTIVE 92/119/EEC of 17 December 1992 introducing general Community measures for the control of certain animal diseases and specific measures relating to swine vesicular disease)

Broj: 323-41/17-4
Podgorica, 15. maja 2017. godine

Ministar,
mr **Milutin Simović**, s.r.